

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 7C/150/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5415203904
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Plutinský
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2016:5415203904.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín v právnej veci navrhovateľa: G. Ľ., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. G. XX, zastúpený: JUDr. Milan Vysocký, advokát so sídlom v Čadci, Horná 116, proti odporcovi: Slovenská republika za ktorého koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, Štúrova 2, IČO: 00 166 481, v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vo výške 1.310,28 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.310,28 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 19.08.2015 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi trovy konania v sume 271,50 eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu návrhom zo dňa 19.10.2015, doručeným súdu dňa 20.10.2015 žiadal, aby súd vydal rozsudok, v ktorom určí odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.310,28 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 19.09.2015 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku, ako aj zaplatiť mu trovy konania titulom zaplateného súdneho poplatku z návrhu na začatie konania a trov právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu a to do troch dní od právoplatnosti

7C/150/2015

2

rozsudku. Svoj návrh odôvodnili tým, že uznesením povereného príslušníka PZ OR PZ Dolný Kubín, OO PZ DK ČVSS: M.-XXX/XX-DK-XXXX zo dňa 25.09.2013 bolo podľa § 206 ods. 1 TP vznesené obvinenie za prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 TZ. Proti uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, ktorú dozorujúci prokurátor Okresnej prokuratúry Dolný Kubín uznesením sp. zn. Pv XXX/XX-X zo dňa 05.11.2013 podľa § 193 ods. 1 písm. c) TP zamietol ako nie dôvodnú. Podaním doručeným Okresnej prokuratúre Dolný Kubín dňa 27.12.2013 prostredníctvom svojho obhajcu navrhol, aby prokurátor zastavil podľa § 215 ods. 1 písm. a) TP trestné stíhanie. Prokurátor návrh na zastavenie trestného stíhania neakceptoval a podal na neho obžalobu na Okresný súd Dolný Kubín pod sp. zn. Pv XXX/X zo dňa 16.01.2014. Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2T/2/2014-177 zo dňa 20.05.2014 bol podľa § 285 písm. a) TP oslobodený spod obžaloby prokurátora OP Dolný Kubín pre skutok kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 TZ, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný. Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal prokurátor odvolanie, ktoré Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 3To/93/2014-191 zo dňa 09.10.2014 podľa § 319 TP zamietol. V trestnom konaní mu bola spôsobená škoda, na náhradu ktorej mu vznikol nárok v zmysle

zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal sťažnosť, ktorá mu bola podľa § 193 ods. 1 písm. c) TP ako nie dôvodná zamietnutá. Na základe nezákonného rozhodnutia mu v trestnom konaní vznikla škoda 1.310,28 eur, ktorá predstavuje zaplatené účelne vynaložené hotové výdavky advokáta a odmenu za jeho obhajobu v trestnom konaní advokátom, ktorá bola vypočítaná ako tarifná odmena advokáta za skutočne vykonané úkony podľa špecifikácie, ktorá tvorí prílohu tohto podania. Na základe vyššie uvedeného rozsudku sp. zn. 2T/2/2014-177 Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 20.05.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/93/2014-191 zo dňa 09.10.2014 sa so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím obrátil podaním zo dňa 16.02.2015, doručeným dňa 18.02.2015 Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „MS SR“), ako orgánu, ktorý koná v mene štátu vo veciach náhrady škody spôsobenej orgánom verejnej moci podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. MS SR postúpilo jeho žiadosť dňa 10.03.2015 na vybavenie príslušnému orgánu, a to Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „GP SR“). Dôvodom na takýto postup bola skutočnosť, že MS SR dospelo k záveru, že orgánom príslušným na konanie v mene štátu v predmetnej veci je v súlade s § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z.z. jednoznačne GP SR. List MS SR bol doručený GP SR dňa 12.3.2015. GP SR po obdržaní žiadosti o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody reagovala tak, že žiadosť o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vrátila listom zo dňa 24.3.2015 späť MS SR, nakoľko jeho žiadosť nepovažovala za žiadosť, ktorá môže byť prerokovaná GP SR. GP SR dospela k záveru, že prokurátor nespôsobil škodu, ktorej sa domáha a ak nie je oprávnené konať Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ani GP SR, potom je možné aplikovať len ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 514/2003. Z.z., podľa ktorého, ak nemožno príslušný orgán určiť podľa odseku 1, koná v mene štátu MS SR. MS SR reagovalo na list GP SR listom z 9.4.2015 tak, že jeho žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vrátilo GP SR, nakoľko nepovažuje žiadosť za žiadosť, ktorá môže byť prerokovaná MS SR a z uvedeného dôvodu ju postúpilo opäť GP SR na vybavenie. GP SR reagovala na list MS SR z 9.4.2015 tak, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na

7C/150/2015

3

náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov opätovne listom zo dňa 29.4.2015 postúpilo MS SR, nakoľko GP SR je oprávnená prerokovať žiadosť len vtedy, ak škodu spôsobila prokuratúra (prokurátor) v jeho prípade v trestnom konaní a keďže o takýto prípad v jeho veci nejde, zákon jej prerokovať žiadosť neumožňuje. MS SR reagovalo na list GP SR listom z 11.5.2015, v ktorom uviedlo, že napriek opätovnému zaslaniu vrátenej žiadosti ministerstvo konštatuje, že jeho žiadosť o predbežné prerokovanie nároku naďalej nepovažuje za žiadosť, ktorá môže byť prerokovaná ministerstvom a z tohto dôvodu ju nebude a nemôže prerokovať a kvôli celkovému obrazu fungovania orgánov verejnej správy v očiach poškodených ju však ministerstvo fyzicky opätovne GP SR nezasiela. Z uvedeného vyplýva, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím zostala na MS SR. Nakoľko GP SR a MS SR sa nevedia zhodnúť na tom, ktorý z nich je orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci, má zato, že v predmetnej veci v zmysle ust. § 4 ods. 2 zákona, koná v mene štátu MS SR. Nakoľko však ani MS SR sa nepovažuje za orgán konajúci v mene štátu v zmysle zákona, uvádza v návrhu na začatie konania ako orgány konajúce v mene štátu MS SR aj GP SR. Navrhovateľ má za to, že splnil zákonnú podmienku, keď podal proti uzneseniu o vznesení obvinenie sťažnosť. Zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu, ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie. Zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená. Judikatúra dospela k záveru, že rovnaký význam ako zrušenie právoplatného rozhodnutia má v tomto zmysle tiež oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení, nakoľko podstata nároku na náhradu škody sa vždy viaže na konečný výsledok trestného stíhania. Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn.

2T/2/2014-177 zo dňa 20.5.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/93/2014-191 zo dňa 9.10.2014 bol oslobodený spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný. Na základe už uvedených skutočností bezúspešne žiadal v písomnej výzve MS SR a tiež GP SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ktorá mu vznikla na trovách právneho zastúpenia a hotových výdavkoch advokáta, na ktoré má nárok. Aj nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 01.07.2003, č.j. I. ÚS 513/2002, potvrdil, že náklady právneho zastúpenia ako súčasť nákladov konania sú materiálnou ujmou, ktorou je štát, v prípade, že tieto vznikli v súvislosti s jeho nezákonným rozhodnutím alebo postupom, povinný poškodenému uhradiť a to i v prípade, že tieto náklady sú jedinou škodou, ktorá poškodenému vznikla. Obdobne aj rozsudok Okresného súdu Bratislava 1 sp. zn. 11C/54/2007. Celková výška spôsobenej škody predstavuje sumu 1.310,28 eur. Táto škoda bola spôsobená v príčinnej súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia v trestnom konaní. Túto sumu zaplatil advokátovi ako trovy právneho zastúpenia a hotové výdavky advokáta. Odporca sa dostal do omeškania s plnením svojho peňažného dlhu dňa 19.8.2015, preto mu vzniklo právo aj na zaplatenie úrokov z omeškania, ktorých výške je v zmysle § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších zmien

7C/150/2015

4

a doplnkov, o päť percentuálnych bodov vyššia, ako základná sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky k 19.8.2015 je 0,05%.

Podaním zo dňa 13.11.2015 doručeným tunajšiemu súdu 20.11.2015 sa k podanej žalobe vyjadrila GP SR v súlade s platnou úpravou upravenou v § 4 zákona č. 514/2003 Z.z. je nesporné, že trestné konanie je oblasť verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci (viď ustanovenie § 4 písm. a), b) c) a f) zákona č. 514/2003 Z.z. Navrhovateľ sa domáha náhrady škody, ktorá mu bola spôsobená v priebehu celého trestného konania (trovy právneho zastúpenia, ktoré si uplatňuje navrhovateľ vznikali v rámci celého trestného konania). Navrhovateľ svoju žiadosť o náhradu škody doručil na MS SR. S prihliadnutím na platnú úpravu je nesporné, že v mene Slovenskej republiky v danom prípade má konať MS SR a to v súlade s ustanovením § 4 ods. 1 písm. m) zákona č. 514/2003 Z.z. Z uvedeného dôvodu GP SR navrhla Okresnému súdu Dolný Kubín, aby ďalej v konaní konal len s MS SR ako oprávneným orgánom verejnej moci konať v mene štátu. GP SR sa naďalej v plnom rozsahu pridrieva aj záverov uvedených v prípisoch GP SR vedených pod sp.zn. E.-2 a VI/3 Spr XX/XXXXXX-X, ktoré predložil navrhovateľ k žalobe ako prílohy.

K podanému návrhu sa vyjadrilo aj MS SR podaním zo dňa 23.11.2015 doručeným tunajšiemu súdu 26.11.2015, ktoré navrhovateľ spolu s GP SR označil ako odporcu, t.j. orgán oprávnený konať v mene Slovenskej republiky. Ministerstvo v predmetnom podaní namietalo oprávnenie zastupovať žalovanú Slovenskú republiku s poukazom na precizovnú právnu úpravu zákona č. 514/2013 Z.z. § 4 písm. a) a f) na ňu nadväzujúcu na rozhodovaciu činnosť súdov.

Súd vychádzajúc z aktuálnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, prípisom zo dňa 23.03.2016 oznámil MS SR a GP SR, že vo veci bude naďalej konať ako s orgánom konajúcim v mene štátu už len s GP SR.

Na pojednávaní dňa 27.04.2016 právny zástupca navrhovateľa uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom na začatie konania dožaduje náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v trestnom konaní v celkovej sume 1.310,28 eur aj s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 19.08.2015 do zaplatenia. Dôvodom na podanie takéhoto návrhu na začatie konania bola jednak skutočnosť, že sa proti nemu viedlo trestné konanie, kde bolo vznesené obvinenie z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 TZ, proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť, ktorá bola dozorujúcim prokurátorom zamietnutá napriek tomu, že žiadal prokurátora prostredníctvom svojho obhajcu zastavenie trestného stíhania, bola na neho podaná obžaloba a v konečnom dôsledku bol spod obžaloby oslobodený a to z dôvodu, že sa skutok nestal pre ktorý bol stíhaný. Podrobne je to uvádzané v návrhu na začatie konania a týmto trestným konaním mu vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia vznesením obvinenia škoda z titulu trov právneho zastúpenia advokátom, ktorému vyplatil celkom 1.310,28 eur. To že tieto náklady vynaložil je preukázané jednak príjmovými pokladničnými dokladmi a tiež kópiou peňažného denníka príslušného

advokáta. Po skončení trestného konania využil navrhovateľ možnosť a obrátil sa pôvodne na MS SR so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku, kde uviedol dôvod a výšku škody, ktorá mu vznikla. Potom nasledovalo postupovanie jeho žiadosti na GP SR späť na MS SR, opäť na GP SR a späť na 7C/150/2015

5

MS SR, kde táto žiadosť o predbežné prerokovanie nároku zostala. Ústredné orgánu štátu odmietli nároky navrhovateľa uspokojiť z dôvodov, ktoré uvádzali jednak v týchto listoch, ktoré boli zaslané a taktiež následne z dôvodov, ktoré uviedli v návrhu na začatie konania. Navrhovateľ preto podal návrh na začatie konania proti SR, ktorým sa dožaduje zaplataenia žalovanej sumy aj s úrokmi s omeškania. K návrhu na začatie konania pripojil príslušné listinné doklady, ktoré preukazujú oprávnenosť jeho nárokov a tiež preukazujúce výšku škody, ktorá mu vznikla. Poukázal na ustanovenie § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci. Podľa § 3 ods. 2 tohto zákona zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť, tiež poukázal na ustanovenie § 5 ods. 1, 6 ods. 1, ods. 2 tohto zákona. Zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu bez ohľadu na zavinenie, ktorej sa nemôže zbaviť, neposudzuje sa správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Judikatúra súdov dospela postupne k záveru, že rovnaký význam ako zrušenie právoplatného rozhodnutia má v tomto zmysle tiež oslobodenie spod obžaloby. Navrhovateľ dodržal postup v zmysle § 15 ods. 1 zákona, žiadosť o jeho prerokovanie nároku bola zaslaná a dožaduje sa len toho, čo mu umožňuje žiadať zákonné ustanovenie § 18 ods. 1 a ods. 3 spolu s úrokmi z omeškania orgánom konajúcim v mene štátu je v zmysle § 4 ods. 1 písm. f) tohto zákona GP SR. Navrhovateľ preto žiada, aby súd vydal rozsudok v zmysle doručeného návrhu tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.310,28 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 19.08.2015 do zaplataenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi trovy konania titulom zaplataeného súdneho poplatku z návrhu na začatia konania a trov právneho zastúpenia na účet JUDr. Vysockého tak ako je uvedený v návrhu na začatie konania, pričom predložil doklad spolu s osvedčením právneho zástupcu pre platiteľa pre DPH.

Právny zástupca zároveň upravil návrh tak, že žalovaným je Slovenská republika zastúpená GP SR, vychádzajú z toho, že rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14.10.2015 sp. zn. 8Cdo 289/2014 bola otázka orgánu konajúceho v mene štátu vyriešená.

Zástupca prokuratúry na pojednávaní 27.04.2016 uviedol, že po oboznámení sa so žalobou G. Ľ. o nahradení škody vo výške 1.310,28 eur s prísl., ktorá mala byť spôsobená z titulu nezákonného rozhodovania, t.j. o vydanie vznesenia obvinenia povereným príslušníkom OO PZ DK pod ČVS: M.-XXX /XX -DK/XXXX zo dňa 25.09.2013 a oboznámením sa s trestným spisom nepopieram že voči G. Ľ. bolo vedené trestné stíhanie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 TZ. Podkladom pre vydanie uznesenia o vznesení obvinenia bol podkladový materiál, ktorý orgán činný v trestnom konaní zabezpečil v zmysle platných právnych predpisov. Tieto v konečnom dôsledku vyhodnotil tak, že sa mal skutok stať a že sa skutku mohol dopustiť práve G. Ľ.. Vznesenie obvinenia proti konkrétnej osobe nie je rozhodnutím o tom, že táto osoba spáchala trestný čin ale iba vyjadruje vyšší stupeň pravdepodobnosti, že konkrétna osoba je páchatelom činu, v ktorom sa vidí trestný čin. Po zistení tejto miery pravdepodobnosti je povinnosťou policajta obvinenie vznieť, lebo práve týmto úkonom sa už realizuje zásada, ktorá je vedená v čl. 17 ods. 2 Ústavy SR a v § 2 ods. 1 TP teda, že nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon. Význam tohto úkonu zvyrazňuje skutočnosť, že vznesenie obvinenia je zákonnou podmienkou, bez ktorej nemožno

7C/150/2015

6

vykonať niektoré významné procesné úkony a nie je možné ani plnohodnotný výkon oprávnený obhajcu. Porušenie ustanovení o vznesení obvinenia sa pritom hodnotí za podstatnú chybu konania, nakoľko dochádza k porušeniu práva na obhajobu u osoby obvinenej. Je pravda, že na G. Ľ. dozorujúci prokurátor podal tunajšiemu súdu obžalobu i napriek pochybnostiam, ktoré k dispozícii mal. Okresný súd v Dolnom Kubíne po vykonanom dokazovaní a vyhodnotení dôkazov rozsudkom z 20.05.2014 podľa § 285 písm. a) TP obž. G. Ľ. oslobodil spod obžaloby s odôvodnením, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre

ktorý bol stíhaný. Uvedený rozsudok v celom rozsahu v súvislosti s rozhodovaním o odvolaní prokurátora potvrdil Krajský súd v Žiline a práve v tomto rozhodnutí je uvedený: pre oslobodenie obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a) TP sa nevyžaduje aby bolo jednoznačne a bezpečne preukázané, že sa skutok nestal ale stačí, ak sú dôvodné a opodstatnené pochybnosti o tom, či sa skutok stal. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nebol vzhliadnutý nezákonný postup u orgánov činným v trestnom konaní, postup vychádzal z platných právnych predpisov a preto navrhuje, aby súd žalobu G. L. v celom rozsahu zamietol a nepriznal ani náhradu trov konania.

Na pojednávaní bol vypočutý navrhovateľ G. L., ktorý uviedol, že to všetko bolo na neho zosnované a nakoniec sa to ani nepreukázalo. S tým človekom sú stále problémy, je to jeho sused. On si chránil svoju osobu a preto keď mu prišlo z polície, tak išiel za advokátom, pretože nevedel spísať nejaké veci. Stálo ho to 1.300 eur, ktoré skutočne zaplatil a to neráta sumu za cestovné, či za stratu času, keď za neho musel robiť niekto iný. On chce skutočne len tie peniaze, ktoré zaplatil. Uviedol, že on trvá na podanej žalobe. Je pravdou, že bolo proti nemu vydané uznesenie o vznesení obvinenia, podal sťažnosť, napriek tomu bola podaná potom obžaloba, potom po ukončení sa obrátil so žiadosťou na prerokovanie jeho náhrady škody ale nechceli mu vyplatiť, preto vyhľadal advokáta a podal túto žalobu.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dokladmi založenými v spise a výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa so spismi a to spisom tunajšieho súdu sp. zn. 2T/2/2014 a s vyšetrovacím spisom OO PZ Dolný Kubín, číslo: ČVS: M.-XXX/XX-K.-XXXX, pričom zistil tento skutkový stav:

V zmysle § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v účinnom znení (ďalej len zákon č. 514/2003 Z.z.), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

V zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003, zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

V zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

V zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak

7C/150/2015

7

právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

V zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

V zmysle § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný.

V zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení

osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

V zmysle rozsudku Najvyššieho súdu SR zo 14.10.2015, sp. zn. 8Cdo 289/2014, ak v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením žalovaného, prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 412/2012 Z. z. je od 1. januára 2013 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Na prípadnú zmenu orgánu konajúceho v mene štátu prihliadne v takomto konaní súd z úradnej povinnosti.

Navrhovateľ v danom prípade pred podaním žaloby dodržal postup predpokladaný v § 15 zákona č. 514/2003 Z.z., keď požiadal o predbežné prerokovanie nároku. Uvedenú žiadosť adresoval MS SR, ako orgánu, ktorý koná v mene štátu vo veciach náhrady škody spôsobenej orgánom verejnej moci podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 514/2003 Z.z. MS SR postúpilo jeho žiadosť GP SR s tým, že orgánom príslušným na konanie v mene štátu v predmetnej veci je v súlade s § 4 ods. 1 písm. f) zák. č. 514/2003 Z. z. GP SR. GP SR po obdržaní žiadosti vrátila túto späť MS SR, keďže prokurátor nespôsobil škodu, ktorej sa domáha a ak nie je oprávnené konať Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ani GP SR, potom je možné aplikovať len ustanovenie § 4 ods. 2 zák. č. 514/2003. Z.z., podľa ktorého, ak nemožno príslušný orgán určiť podľa odseku 1, koná v mene štátu MS SR. MS SR vrátilo žiadosť GP SR, nakoľko uvedenú žiadosť nepovažovalo za žiadosť, ktorá má byť prerokovaná MS SR a z uvedeného dôvodu ju postúpilo opäť GP SR. GP SR
7C/150/2015

8

postúpilo MS SR, nakoľko GP SR je oprávnená prerokovať žiadosť len vtedy, ak škodu spôsobila prokuratúra (prokurátor) v jeho prípade v trestnom konaní a keďže o takýto prípad v jeho veci nejde, zákon jej prerokovať žiadosť neumožňuje. MS SR opätovne skonštatovalo, že jeho žiadosť o predbežné prerokovanie nároku naďalej nepovažuje za žiadosť, ktorá môže byť prerokovaná ministerstvom a z tohto dôvodu ju nebude a nemôže prerokovať a kvôli celkovému obrazu fungovania orgánov verejnej správy v očiach poškodených ju však ministerstvo fyzicky opätovne GP SR nezasiela.

Vzhľadom na uvedenú situáciu súd potrebuje za potrebné poukázať na platnú právnu úpravu, kde ustanovení § 4 ods. 1 písm. f) zákon č. 514/2003 Z.z. na vznik oprávnenia generálnej prokuratúry konať v konaní o náhradu škody v mene štátu nevyžaduje splnenie kritéria, aby prokurátor nezákonné rozhodnutie v trestnom konaní sám vydal, ale aby škodu spôsobil; hľadiska prejednávanej veci prokurátor škodu spôsobil tým, že sťažnosť podanú proti uvedenému uzneseniu o vznesení obvinenia podanú navrhovateľom zamietol a podal na neho obžalobu príslušnému súdu; orgánom oprávneným konať v mene štátu tak nemôže byť ministerstvo vnútra, ktoré toto oprávnenie po účinnosti novej právnej úpravy od 01.01.2013 stratilo a ani ministerstvo spravodlivosti, pretože škoda nevznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom (§ 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 514/2003 Z.z.) ani nie je splnený predpoklad, že nie je možné určiť príslušný štátny orgán oprávnený konať v mene štátu (§ 4 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.) ak by nemalo spadať do pôsobnosti uvedeného subjektu odškodnenie ktorá bola predmetom predbežného prerokovania nároku, nie je orgánom konajúcim v mene štátu. Súd s poukazom na uvedené a vychádzajúc aj z vyššie citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo 289/2014, ex offo vyriešil otázku, ktorý orgán je oprávnený konať v mene štátu v danom prípade ďalej konal len s GP SR, čo prípisom oznámil obom vyššie uvedeným štátnym orgánom.

Účelom zákonnej úpravy zodpovednosti za škodu zákona č. 514/2003 Z.z. je, aby každá zákonom predpokladaná majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti fyzickej osobe bola odčinená.

Už samotné právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola navrhovateľ oslobodený spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný, svedčí o nezákonnom vznesení obvinenia voči nemu, pričom navrhovateľ využil opravný prostriedok, ktorý mal k dispozícii voči vznesenému obvineniu. Prokurátor Okresnej prokuratúry Dolný Kubín však jeho sťažnosť zamietol a podal obžalobu na Okresný súd Dolný Kubín. Rozhodnutie o vznesení obvinenia, aj uznesenie prokurátora, ktorým bola sťažnosť

navrhovateľa zamietnutá, boli nezákonné rozhodnutia, pre ich rozpor s objektívnym právom, keď nemalo byť vôbec vznesené obvinenie navrhovateľovi pre skutok, keď boli pochybnosti o tom, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný. K tomu súd dodáva, že súdna prax dospela k záveru, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia má rovnaké dôsledky ako zrušenie tohto uznesenia pre nezákonnosť (§ 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.) aj oslobodenie spod obžaloby (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/194/2010 zo dňa 30.03.2011 alebo uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/145/2011 zo dňa 12.12.2012).

Súd dospel k záveru, že navrhovateľ v konaní preukázal všetky predpoklady objektívnej zodpovednosti odporcu za škodu, t.j. súčasné (kumulatívne) splnenie troch

7C/150/2015

9

podmienok: 1/ existencia nezákonného rozhodnutia (predmetné uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 25.09.2013), 2/ vznik škody (vynaložené trovy obhajoby a hotové výdavky spolu v sume 1.310,28 eur) a 3/ príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody (nutnosť úhrady trov obhajoby a hotových výdavkov v súvislosti s trestným stíhaním navrhovateľa; v zmysle § 18 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z.z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie s tým, že súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie). Podľa predložených pokladničných príjmových dokladov navrhovateľovi vznikli uplatnené náklady, čo potvrdzuje aj kópia peňažného denníka advokáta, ktorý v trestnom konaní navrhovateľa zastupoval.

Po zistení danosti základu uplatneného nároku, sa súd ďalej zaoberal dôvodnosťou jeho výšky. Po oboznámení sa so špecifikáciou týchto trov a obsahom trestného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2T/2/2014 súd dospel k záveru, že žaloba je v celej výške dôvodná. Žalobcom uplatnená náhrada trov, pozostáva z tarifnej odmeny za 15 úkonov právnej služby 1/ 04.10.2013 príprava a prevzatie obhajoby spolu s prvou poradou s klientom v AK DK vo výške 57,95 eur + 7,81 eur režijný paušál, 2/ 04.10.2013 sťažnosť proti uzneseniu na OR PZ DK - vo výške 57,95 eur + 7,81 eur režijný paušál, 3/ 07.10.2013 ďalšia porada s klientom v AK DK - vo výške 28,97 eur + 7,81 eur režijný paušál, 4/ 11.10.2013 ďalšia porada s klientom v AK DK, 5/ 05.11.2013 výsluch obvineného G. P. na OO PZ DK 09:00 - 9:45 hod. - vo výške 57,95 eur + 7,81 eur režijný paušál, 6/ 18.11.2013 výsluch svedkov na OO PZ Dolný Kubín 8:30 - 10:25 hod - vo výške 57,95 eur + 7,81 eur režijný paušál, 7/ 02.12.2013 výsluch svedkov na OO PZ Dolný Kubín 12:00 - 14:10 hod vo výške 115,90 + 7,81 eur režijný paušál, 8/ 06.12.2013 návrhy na vykonanie dôkazov na OO PZ Dolný Kubín vo výške 28,97 eur + 7,81 eur režijný paušál, 9/ 18.12.2013 oboznámenie s výsledkami vyšetrovania na OO PZ Dolný Kubín 09:00 - 09:15 vo výške 57,95 eur + 7,81 eur režijný paušál, 10/ 27.12.2013 návrh na zastavenie trestného stíhania a postúpenie veci - vo výške 57,95 eur + 7,81 eur režijný paušál, 11/ 21.01.2014 návrhy na vykonanie dokazovania 30,05 eur + 8,04 eur režijný paušál, 12/25.03.2014 hlavné pojednávanie na Okresného súdu Dolný Kubín 12:00 - 12:40 hod vo výške 60,11 eur + 8,04 eur režijný paušál, 13/ 20.05.2014 hlavné pojednávanie na Okresného súdu Dolný Kubín 10:00 - 11.30 hod vo výške 60,11 eur + 8,04 eur režijný paušál, 14/ 02.07.2014 vyjadrenie k odvolaniu 30,05 eur + 8,04 eur režijný paušál, 15/ 09.10.2014 verejné zasadnutie na Krajskom súde Žilina vo výške 60,11 eur + 8,04 eur režijný paušál. Náhrada cestovných výdavkov cesta autom z Dolného Kubína do Žiliny, VW Polo K (126 km x 5,3 x 1,494) 100 = 9,98 eur, 126 km x 0,183 = 23,06 eur, t.j. spolu 33,04 eur, ďalej náhrada straty času 4 x 13,40 eur = 53,60 eur. Spolu uvedené náklady predstavujú sumu 959,10 eur, čo po pripočítaní 20 % DPH, keďže obhajca navrhovateľa bol platiteľom DPH, predstavuje sumu 1.150,92 eur. Navrhovateľom boli dôvodne uplatnené trovy obhajoby, v súlade s príslušnými ustanoveniami vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. v účinnom znení (ďalej len „vyhlášky“) (porov. § 18 ods. 1, 3 v spojení s § 9, § 12 ods. 3 písm. a), § 14 ods. 1 písm. a) až c), ods. 2, ods. 3 písm. a) § 15 a § 16 ods. 3 vyhlášky). Ďalej náhrada škody predstavuje aj vypracované odborné vyjadrenie MUDr. B. vo výške 159,36 eur. Vzhľadom na to súd vo výške žalovanej sumy 1.310,28 eur žalobe vyhovel.

Zároveň priznal navrhovateľovi aj úrok z omeškania uplatnený v zákonnej výške 5,05 % podľa predpisov občianskeho práva (§ 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.) a to za obdobie od 19.08.2015 až do jej zaplatenia. Predpokladom pre vznik omeškania odporcu je

7C/150/2015

10

uplatnenie nároku navrhovateľom u príslušného štátneho orgánu podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z.z., na základe čoho začne príslušnému orgánu plynúť 6 mesačná lehota na uspokojenie daného nároku. Keďže navrhovateľ sa neúspešne pokúšal obrátiť so žiadosťou o prerokovanie nároku na orgány konajúce v mene štátu, ktoré ako bolo vyššie uvedené neprerokovali jeho nárok z dôvodu kompetenčného sporu a to medzi MS SR a GP SR. Preto súd v záujme ochrany oprávnených práv a záujmov účastníkov konania za rozhodujúci deň, kedy sa odporca dostal do omeškania so zaplatením uplatneného nároku určil deň 18.02.2015, deň kedy bola prvýkrát neúspešne doručená žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škodu na MS SR ako jeden z orgánov konajúcich v mene štátu.

Keďže navrhovateľ bol v celom rozsahu úspešný a z tohto dôvodu mu prináleží mu v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. plná náhrada trov konania potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Navrhovateľovi tak súd priznal nasledujúce úkony právnej služby: 1/ príprava a prevzatie zastupovania podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a), § 16 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. v účinnom znení (ďalej len „vyhlášky“) vo výške 64,41 eur + 8,39 eur režijný paušál, 2/ 19.10.2015 podanie návrhu na začatie konania na Okresný súd Dolný Kubín podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. c), § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 64,41 eur + 8,39 eur režijný paušál 3/ 27.04.2016 účasť na pojednávaní na Okresnom súde Dolný Kubín podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. d), § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 64,41 eur + 8,59 eur režijný paušál, t.j. spolu 209,59 eur a 20% DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky vo výške 41,91 eur a náhradu zaplateného súdneho poplatku z návrhu na začatie konania 20,- eur. Súd z dôvodu hospodárnosti nepriznal navrhovateľovi náhradu za stratu času za cestu vykonanú za 6 polhodín (Čadca - Dolný Kubín a späť) a to z nasledovných dôvodov. Súd konštatuje, že právo na právnu pomoc v súdnom konaní patrí medzi základné práva, toto právo však nemožno chápať absolútne. Účastník konania si zvolil advokáta zo vzdialeného mesta, čím vznikli ďalšie trovy konania súvisiace s presunom tohto právneho zástupcu na konanie. Súd má za to, že v tomto prípade sa nejedná o tak mimoriadny spor, čo by odôvodňovalo voľbu právneho zástupcu, ktorý nesídlí v odvoде súdu resp. v blízkosti bydliska odporcu, z tohto dôvodu by mal navrhovateľ tieto výdavky právneho zástupcu platiť sám. Celkom trovy právneho zastúpenia tak predstavujú sumu 271,50 eur, ktorú je odporca v zmysle § 149 ods.1 O.s.p. povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľa.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v 2 vyhotoveniach cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

Podľa § 205 OSP ods. 1, 2 v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, 7C/150/2015

11

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto vykonateľným rozhodnutím, môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov).